

Nr 17***Konstitutionsutskottets memorial angående televisionsutsändningar av kamrarnas förhandlingar.***

Konstitutionsutskottet får med begagnande av sin initiativrätt angående bestämmelser av karaktär att tillhöra riksdagsstadgan föreslå förlängning på viss tid av gällande provisoriska ordning för televisionsutsändningar av kamrarnas förhandlingar.

Den första televisionssändningen till allmänheten från riksdagen gjordes under höstsessionen 1957 och gällde andra kammarens remissdebatt. Sändningen ägde rum efter särskilt tillstånd från talmanskonferensen. Under de följande åren lämnades tillstånd till televisionsutsändningar från kamrarnas förhandlingar för varje särskilt tillfälle av talmanskonferensen. Denna ordning fastställdes år 1960 genom konstitutionsutskottets detta år avgivna, av riksdagen godkända utlåtande (nr 18), i anledning av väckta motioner angående televisionsutsändningar från riksdagen. Utskottet anförde därvid bl. a.:

Vid bedömningen av det i motionerna framställda förslaget finner utskottet det riktigt, att tillstånd tills vidare från fall till fall lämnas till utsändning i television av de av kamrarnas förhandlingar, som ej hållas inom lyckta dörrar. Frågan i vilken utsträckning och på vad sätt sådan utsändning bör få äga rum utan att kamrarnas arbete därigenom förryckes, torde med hänsyn till den allsidiga sammansättningen av talmanskonferensen — av vilken talmännen, vice talmännen, de ständiga utskottens ordförande samt fyra av vardera kammaren utsedda ledamöter äro röstberättigade medlemmar — lämpligen böra anförtros detta organ.

I skrivelse den 13 oktober 1961 anhöll Sveriges Radio hos talmanskonferensen om tillstånd bl. a. till kontinuerlig televisionsbevakning av i första hand debatterna i andra kammaren. Sändningarna avsågs omfatta ca 10 minuter och förekomma som inslag i programpunkten Aktuellt. Talmanskonferensen beslöt vid sammanträde den 17 oktober 1961 att avslå framställningen och hänvisade därvid till att det uppdrag konferensen genom beslutet år 1960 erhållit avsåg tillstånd från fall till fall.

I skrivelse till konstitutionsutskottet den 27 november 1962 anförde chefen för Sveriges Radio därefter följande:

Enligt beslut av Riksdagens Konstitutionsutskott får televisionsutsändningar från riksdagens debatter endast ske efter särskilt medgivande av talmanskonferensen. Sådant medgivande skall inhämtas för varje särskilt sändningstillfälle. Televisionen ser som en av sina viktigaste uppgifter att

liksom press och radio kunna informera allmänheten om vad som sker i riksdagen. På grund av ovannämnda bestämmelse kan televisionen dock icke fullfölja en kontinuerlig bevakning av kamrarnas arbete på samma sätt som t. ex. ljudradion. Jag får därför hemställa, att Konstitutionsutskottet måtte ta under övervägande möjligheterna att ändra bestämmelserna för televisionssändningar från riksdagen, så att televisionen får frihet att utan särskilt tillstånd återutsända kamrarnas debatter eller delar därav. Jag vill framhålla, att en sådan bevakning av vanliga arbetsplena kan genomföras utan de stora tekniska arrangemang, som är nödvändiga för återutsändningen av t. ex. remissdebatterna.

Konstitutionsutskottet erhöll vid beredningen av frågan genom förmedling av en representant för Sveriges Radio följande närmare informationer. Det begärda tillståndet avsågs skola omfatta även tillstånd till utsändningar av remissdebatter etc. Utsändningarna vid dessa större debatter avsågs skola ske som hittills. Den kontinuerliga bevakningen av vanliga arbetsplena avsågs huvudsakligen få formen av återutsändningar, anordnade som redigerade referat av debatterna. Programmen skulle förekomma dels som inslag i Aktuellt och dels som särskilda riksdagsprogram av samma typ som radions Riksdagen i dag. I de redigerade referaten komme de principer att tillämpas, som följts vid de redigerade referaten av remissdebatter och i radions ordinarie riksdagssändningar. Formen för sändningarna finge emellertid under cirka ett år framåt betraktas som provisorisk, och den slutgiltiga formen för sändningarna kunde bestämmas först efter utgången av denna tid och med ledning av de erfarenheter som därunder vunnes.

Konstitutionsutskottet avgav sedan med begagnande av sin initiativrätt betänkande till 1963 års riksdag (mem. nr 4) med förslag till viss ändring av bestämmelserna om televisionssändningar från kamrarnas förhandlingar. Efter att ha redogjort för den hittills gällande ordningen för sådana sändningar anförde utskottet därvid:

De sändningar som i enlighet med sålunda lämnade tillstånd kommit till stånd torde ha visat att upptagningar för televisionssändningar från riksdagen bör kunna ordnas så, att de ej alltför mycket stör kamrarnas förhandlingar. Utskottet finner därför ej hinder möta mot att generellt tillstånd lämnas på prov för den kontinuerliga bevakningen, som angivits skola ske från såväl första som andra kammaren. Härigenom öppnas möjlighet att fortlöpande ge allmänheten en representativ bild av överläggningarna i riksdagens båda kamrar. För de troligen alltmör sällsynta fall då större anordningar för sändningarna erfordras anser utskottet det emellertid lämpligt att tillstånd liksom hittills lämnas från fall till fall.

Enär det kan förväntas att resultatet av den kontinuerliga bevakningen kan bedömas efter cirka ett års erfarenheter, torde tillstånd till upptagningarna i riksdagshuset böra ges tills vidare till och med utgången av vårsessionen 1964. Vid slutet av nämnda session torde frågan om televisionssändningarna av kamrarnas förhandlingar böra ånyo upptagas till bedömande.

Det torde även denna gång böra uppdragas å talmanskonferensen att

meddela tillstånden. På nämnda konferens eller av den tillsatt delegation torde även ankomma att följa sändningarna samt att utgöra det organ med vilket Sveriges Radio vid behov kan samråda i tekniska och andra frågor.

Utskottet hemställde därefter, att riksdagen måtte uppdraga åt talmanskonferensen att, i anslutning till vad utskottet anfört, lämna tillstånd till upptagningar för televisionssändningar tills vidare till och med slutet av 1964 års riksdags vårsession av de av kamrarnas förhandlingar, som ej hålles inom lyckta dörrar.

Kamrarna biföll den 13 mars 1963 utskottets hemställan.

Utskottet. Såsom framgått av vad ovan anförts öppnades genom 1963 års riksdagsbeslut möjlighet för kontinuerlig televisionsbevakning av kamrarnas förhandlingar. Den då beslutade ordningen var dock endast avsedd som ett prov och upphör att gälla i och med utgången av innevarande session. Den prövning av resultatet av den kontinuerliga televisionsbevakningen, som förutsattes skola ske, innan frågan ånyo togs upp till bedömning, är emellertid ej slutförd. En prolongering av nu gällande ordning till och med innevarande riksdags avslutning torde därför böra ske.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa

att riksdagen måtte uppdraga åt talmanskonferensen att, i anslutning till de principer som fastställdes år 1963, lämna tillstånd till upptagningar för televisionssändningar tills vidare till och med 1964 års riksdags avslutning av de kamrarnas förhandlingar, som ej hållas inom lyckta dörrar.

Stockholm den 14 maj 1964

På konstitutionsutskottets vägnar:

BENGT ELMGREN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elmgren, Damström, fru Segerstedt Wiberg*, herrar Sveningsson, Olsén, Erik Olsson, Dahlén, Dahl, Harald Pettersson* och Hübinette; samt

från andra kammaren: herrar Spångberg, von Friesen*, Magnusson i Tumhult, Adamsson, Bengtsson i Halmstad, Nilsson i Östersund*, Hamrin i Jönköping, Henningsson, Hedin* och Boo.

* Ej närvarande vid justeringen.